

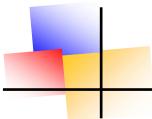

Zborové listy

Z obsahu:

Slovo na tento mesiac	Čím to je?
Pastiersky list	Zo sveta
Rodina v kríze	Blahoslavení?
Preventívna duchovná prehliadka	Advent v nás
Manželstvo, rozvod a nový sňatok	Poézia
K záveru stavebného roka	Malý slovníček
Život s jasným cieľom	O modlitbe dievčatka
Pod najvyššou horou	

Slovo na tento mesiac

...akí musíte byť vo svätom konania v zbožnosti vy, ktorí túžobne očakávate príchod Božieho dňa, ...

1. Pt 3,12

Priblížili sme sa k záveru roku, keď sa chceme osobitným spôsobom sústrediť na otázky príchodu Pána Ježiša Krista nielen toho prvého, ale najmä na Jeho druhý príchod v sláve a moci.

Budeme možno žiť prípravami na Vianoce, ale či žijeme prípravou na stretnutie s Kristom? Tu nám Slovo Pána dáva odpoveď, akí musíme byť. Viem, že často myslíme na to čo je tu, radi aby by sme tu a teraz vyliešili svoje problémy, aby sme mohli žiť naplno. Isteže, nemáme voliť únik od zodpovednosti v danej situácii a pri riešení problémov, ved' máme mať jasné zameranie k cieľu, ktorý nám predkladá Božie zasľúbenie o príchode Krista pre Jeho cirkev k vykúpeniu, ale aj k zjaveniu Jeho hnevú voči všetkej nepravosti, pýche a rebélii voči Nemu. Zameranie k tomuto cieľu má byť inšpiráciou k zodpovednému životu tu a teraz a má byť svetlom na riešenie kvality našich životov. Z ľudskej perspektívy sa nám javí, že kvalita života spočíva v našom vplyve, atraktívnosti, popularite, že musíme byť žiadani a úspešní ... Pred Pánom cirkvi však obстоjí len charakter, ktorého konanie hovorí o našom oddelení pre Boha a o našom odovzdanom vzťahu k Bohu. Zbožnosť – svätosť - v uvedenom citáte hovorí o vzťahu k Bohu z bázne pred Ním, o láske k Nemu a o túžbe po živom Bohu. To viedie k životu, v ktorom Boh ma zaľúbenie.

Milí bratia a sestry, je čas adventu, je tu čas aj k modlitbám, ako sme vyzvaní pastierskym listom brata predsedu, aby sme sa približovali ku Kristu, aby sme odkladali, čo nás tŕaží, vyznávali svoje hriechy a v pokáni ich opúšťali, aby sme sa pripravovali v ústrety svojmu Pánovi, aby nás mohol požehnať v rodine, v zbore, aby sme potom mohli byť na požehnanie pre naše mesto, pre potrebných okolo nás, ktorí nevidia, kde idú vo svojej duchovnej slepote. Prajem vám aj sebe požehnanie v duchovných zápasoch o posvätenie.

Váš brat kazateľ

CIRKEV BRATSKÁ V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Partizánska 6, 811 03 Bratislava 1

www.cb.sk, e-mail: jan.henzel@cb.sk

Všetkým zborom a staniciam Cirkvi bratskej

Advent 2006

Drahé sestry a bratia,

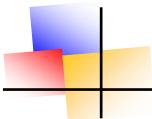
Srdečne Vás pozdravujem na začiatku nového adventného obdobia, v ktorom si pripomíname príchod nášho Záchrancu a Pána, Ježiša Krista. On však nielen prišiel pred približne 2000 rokmi, ale aj príde, ako nám to slúbil a jeho príchod je odvetvy o 2000 rokov bližšie. S výhľadom jeho návratu Vás týmto chcem vyzvať k spoločnému duchovnému zápasu.

Od prvého dňa svojej služby predsedu našej Cirkvi sa vo všetkých našich zboroch od východu na západ a zo severu na juh stretávam s rozvratom našich manželstiev a rodín. S týmito ťažkými a bolestnými prípadmi sa stretávame u mladých, ale aj u starších; u tých, ktorí stoja na okraji cirkevného spoločenstva, ale aj u tých, ktorí boli jeho oporami. Aj Cirkva bratská prežíva krízu rodiny.

Mobilný telefón zvykneme vymieňať po 2 rokoch, osobný počítač po 4 rokoch a auto po 6 rokoch, lebo už dostať lepší, krajský a rýchlejší. Zdá sa niektorým z nás, že po rokoch rovnako môžeme meniť aj svoju manželku alebo manžela, lebo už nenapíňa naše potreby a očakávania? *Medzi vami to tak nemá byť!* vyzýva Ježiš svojich nasledovníkov (Mt 20:26). Môj manželský partner tu nie je nato, aby napĺňal moje potreby. Naopak, ja som tu na to, aby som napĺňal/a jeho/jej potreby.

Ba má to nielen tento ľudský rozmer. Týka sa aj nášho vzťahu s Bohom. Božia neviditeľnosť je pre ľudí veľkým problémom. Kristus pred 2000 rokmi urobil Boha viditeľným: *Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodený Syn, ktorý je v lone Otcovom, ten podal vysvetlenie* (Jn 1:18). Možno v duchu na to namiestame: „Je to úžasné, ale to bolo pred 2000 rokmi.“ Ten istý apoštol Ján však začína rovnakými slovami aj výzvu všetkým kresťanom: *Boha nikto nikdy nevidel; ak sa navzájom milujeme, Boh zostáva v nás a jeho láska v nás dosiahla dokonalosť* (1Jn 4:12). Neviditeľný Boh, ktorý sa raz zviditeľnil v Ježišovi Kristovi, sa teraz zviditeľňuje v spoločenstve kresťanov, *ak sa navzájom milujeme*.

Vo vízii sme v roku 2001 povedali: „V prostredí neistoty a duchovného hľadania Cirkva bratská ako súčasť svetového kresťanstva chce byť zrozumiteľným vyjadrením Božej osobnosti a slúžiť k osobnej viere a rastu jednotlivcov v spoločenstve, k jednote v rozmanitosti, aby vnášala hodnoty evanjelia do všetkých oblastí života spoločnosti.“ Aj po rokoch sa k tomuto poslaniu bez výhrad hlásim, ale nikdy ho neuskutočníme, ak ho nebudem uskutočňovať ako spoločenstvo lásky.

Sestry a bratia, prosím Vás, aby sme sa spojili k spoločnému zápasu za záchranu a posilnenie kresťanských rodín. **V nastávajúcom adventnom období preto vyhlasujem dni modlitieb a pôstu na dni: 27. november, 5. december, 13. december a 21. december.** Ráno pred odchodom do práce alebo do školy sa stretnime s bratmi a sestrami k spoločným modlitbám za záchranu našich rodín. Spôsob týchto modlitieb ako i formu pôstu si môžete upraviť vo svojom zbere tak, ako to považujete za lepšie. Na forme nezáleží.

Pozorujme sa vospolok, aby sme sa povzbudzovali k láske a dobrým skutkom. Neopúšťajme svoje zhromaždenia, ako niektorí majú vo zvyku, ale napomínajme sa, a to tým viac, čím viac vidíme, že sa približuje ten deň (Hb 10:24-25).

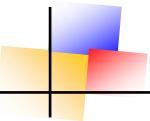
S láskou Váš

Ján Henžel
Predseda Rady CB

Rodina v kríze

Slovensko podľa vzoru vyspelých západných susedov v priebehu desaťročia s demokraciou začalo vymierať. Kariéra a sociálna neistota posúva manželstvo mladých ľudí do druhého plánu záujmu. Konzumná spoločnosť otvára sexualitu a pornografii cestu výnosného obchodného artiklu v reklame i masmédiách. Literárny „demokratický“ prístup posúva hranice spoločenskej morálky a vokus za hranicu etiky a hygienicky tolerovaného rizika z promiskuitnej voľnej lásky bez zážitkov. V tejto situácii je značné percento mladých manželstiev v kríze a rozpade. Košice majú v rámci Slovenska smutný primát v počte rozpadnutých rodín s maloletými deťmi. Z podnetu potreby pomoci je pripravený projekt pre nadácie „Úsmev ako dar“ a „DeDo“ pre zriadenie Centra pre obnovu rodiny „DO-RKA“. Rekonštrukciou Materskej školy na Hemerkovej ulici na KVP Dorka poskytne prechodné ubytovanie 16 rodinám, 20 odchovancom detských domovov a 10 deťom z ulice ako prípravky pre začlenenie do detských domovov. Ako neštátne sociálne zariadenie bude realizované zo zbierok a darov prevažne kresťanských organizácií a podnikateľov. Projekt prechádza oponentúrou v rámci stavebného konania a je značne brzdený liberálnou občianskou opozíciou, ktorá projekt bojkotuje. Zdá sa, že solidarita s ľudmi v núdzi sa uchováva už len v kresťanských rodinách, ktoré táto kríza (myslel som si), obišla. Prekvapujúca je pre mňa výzva predsedu CB brata Henžela k modlitebnému zápasu za mladé kresťanské rodiny, nakoľko aj v nich sa táto kríza začala prejavovať zvýšeným percentom rozvodovosti.

Takže bratia a sestry – neviem, ako je to v iných zboroch a cirkvách, ale u nás na Kováčskej pocítujem (ako 5-násobný starý otec) veľký dlh voči mladým v absencii otvoreného dialógu na horúce témy, ako: je sexualita hriešna? Ako môžu byť dievčatá atraktívne? Kde je hranica decentnosti v móde? Čo s Piesňou piesní – je v Biblia nedopatrením? Akú závažnosť je treba pripisovať manželstvu? Je rozhodujúci výber partnera len v rámci denominácie? Je poznanie partnera v cirkevnom prostredí (nie v práci) dostatočnou zárukou trvácnosti stavu manželského?

Skúsenosť zodpovedného rodičovstva je nenahraditeľnou súčasťou dospelosti a ľudskej zrelosti. Pokiaľ ide o mňa a moju sestru – manželku – pridáme preto k našim modlitbám aj modlitbu za tie potenciálne možné manželstvá vo viere, že láska kvitne v každom veku a je najväčším Božím darom človeku.

Váš brat Milan Motýl

Preventívna duchovná prehliadka nad 1. listom Jána

1. Túžiš po spoločenstve s Kristom? (1:6-7)
2. Vyznávaš pravidelne svoje hriechy? (1:8-2:1)
3. Poddávaš sa Božiemu slovu? (2:3-6)
4. Máš súcitnú lásku k iným veriacim? (2:9-11; 3:11-18; 4:7-21)
5. Vidiš zmeny vo svojich túžbach? (2:12-17)
6. Usiluješ sa viacej rozumieť pravde? (2:18-27; 4:1-6)
7. Si stále podobnejší Kristovi? (2:28-3:10)
8. Prežívaš konflikt so svetom? (3:11-13)
9. Dôveruješ modlitbe? (3:19-24; 5:14-15)

Najhoršia nevedomosť je nepoznať seba!

Brat kazateľ J. Henžel predseda CB v SR pri návštive nášho zboru nás uviedol pod svetlo Božieho slova, aby sme boli uvedení do pravdy o našom duchovnom živote. Predložene otázky sú testom o úrovni a kvalite života viery s Kristom. To, aké odpovede v poctivosti svojho srdca dáme, môžeme dospieť k záverom, o uistení o usvedčení alebo o odsúdení.

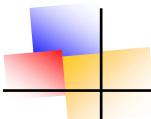
Br. kaz. Halža

Stanovisko

Manželstvo, rozvod a nový sňatiek

Manželstvo

Podľa poriadku Cirkvi bratskej, čl.20 a 21, ods.2 a 3: "Manželstvo je nerozlučným zväzkom medzi mužom a ženou, ktorý má byť zachovaný až do konca života jedného z manželov (Mt.19,3-9). Manželstvo vzniká uzatvorením sobáša. Predmanželský a mimomanželský pohlavný styk vidí cirkev na základe Písma ako hriech (I.Moj.2,24,Mat.19,5,I.Kor.7,2, Tes.44,3-4). Ak manželstvo prinesie skla-

manie, nesie veriaci trpké dôsledky a snaží sa všetko premáhať láskou a ušľachtičným chovaním (Kor.3,13). Aj v prípade, že že veriaci žije v manželstve s neveriacim, snaží sa svojím životom získať partnera pre Pána Ježiša Krista (I. Pt. 3,1).

Rozvod

Sme si vedomí toho, že manželstvo a rodina je pod mimoriadne silným tlakom mienky spoločnosti, negatívnych vzorov a médií. Ide o oblasť, kde sme najzraniteľnejší. Pán Boh nenávidí rozvod, ale počíta s ním, s ohľadom na ľudský hriech (Mal.2,16).

Jedným biblickým základom pre rozvod je smilstvo a odchod neveriaceho partnera, po vyčerpaní všetkých pokusov o zmierenie. Smilstvo zahrňuje všetku neveru a perverzitu, ako je praktikovaná homosexualita, beštialita, násilie, prostítúcia, incest a ďalšie deformácie ľudského chovania (Mat. 5,32,19,9, 1.Kor. 7,15). V prípade smilstva Boh nežiada rozvod, ale pripúšťa ho, ak sa nesplní cieľ zmierenia a obnovy (Gal.6,1, Ef.4,31-32).

Druhým biblickým dôvodom je prianie neveriaceho, ktorý si neželá žiť ďalej v manželstve so svojím kresťanským partnerom (1.Kor. 7,15).

Opäťovný sňatok

Nové manželstvo sa dovoľuje ovdovelým. Pokiaľ sa nepodarilo manželstvo zachrániť a došlo k rozvodu, skutočné pokánie sa prejavuje ochotou sa zmieriť. Ak je neprekonateľné emocionálne, alebo fyzické zneužívanie, treba hľadať cestu k zákonnému odlúčeniu, aby bol zachovaný pokoj pre výchovu detí, alebo ochrana osobnosti.

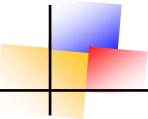
Praktické poznámky a odporučenia

Zborové spoločenstvo a staršovstvo by mali pomáhať manželom v ich problémoch a k nájdeniu cesty odpustenia a zmierenia. Strana, ktorá prešla rozvodom, by mala zhodnotiť svoj predchádzajúci život a nevrhať sa hneď do ďalšieho nového vzťahu. Pokiaľ už došlo k novému sňatku, potom by kajúcna strana mala ostať v novom manželstve verná.

Pavel Černý, predseda Rady CB (vybrala D. Klincková)

Život s jasným cieľom

V utorok 31. októbra sa v Košiciach konala konferencia „Cieľavedomého zboru“. Začala v Bratislave, pokračovala v Banskej Bystrici a u nás mala konečnú. Je potešiteľným faktom, že na východnom Slovensku mala najväčšiu účasť (Bratislava - cca. 100 ľudí, Banská B. - cca. 110, Košice - cca. 180). Určená bola hlavne pre aktívnych členov alebo vedúcich cirkví z rôznych denominácií. Z nášho zboru sa zúčastnilo 13 ľudí – staršovstvo a časť rodín.

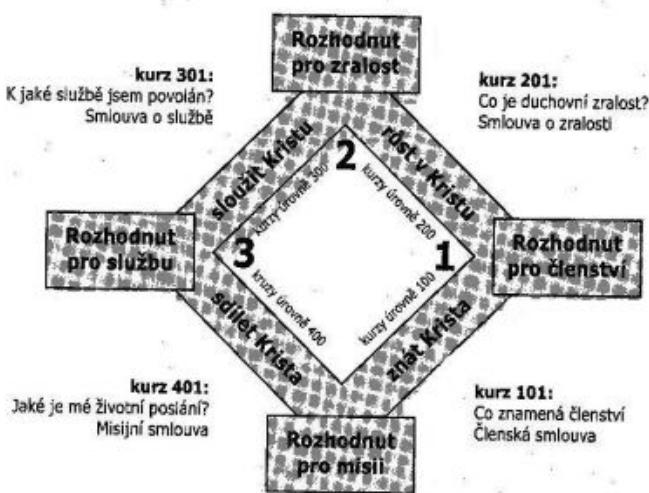

Hlavnou myšlienkom konferencie bolo priblížiť nám hnutie „Cielavedomého zboru“ a jeho aplikovanie. Hnutie vzniklo pred 26 rokmi založením miestneho zboru v Californii kazateľom R. Warrenom. Cenné na konferencii bolo, že hlavný prednášajúci bol anglický kazateľ, ktorý princípy „Cielavedomého zboru“ neaplikoval na novovzniknutom zbere, ale na svojom, existujúcom. Kazateľ David Beer nás oboznamoval s princípmi a skúsenosťami s vlastným zberom.

Po rozhovoroch a modlitbách sme sa spolu so staršovstvom rozhodli, že s rodinkami skúsime rozbehnuť takúto prácu v našom zbere. Mala by mať učenický a misijný charakter. Budeme sa stretávať spravidla 2x za mesiac v nedel'u poobe-de. Prvé štartovacie stretnutie bude 17.decembra o 15.30 v zborovom dome. Aj keď rodinky sú „organizátormi“, bude otvorená aj pre ďalších návštěvníkov a členov zboru.

Týmto Vás milé sestry a bratia prosíme o modlitby. Nech nás Pán Boh viedie a dáva múdrost, zmocnenie, inšpiráciu a trpezlivosť pre túto prácu.

Za rodinky, Ervin

K záveru cirkevného stavebného roka

Prv než začneme predvianočné upratovanie našich domácností v adventnom čase, pokúsime sa zhrnúť naše poznatky, ako z polohy novoprijatých členov Košického zboru CB spolu s manželkou vnímame napredovanie duchovného rastu nášho zboru. Ak je cirkev stavba zo živých kameňov, tak podieľať sa na stabilite, ochrane pred nepohodou, bezpečnosti a trvácnosti stavby, ktorá je naším spoločným duchovným domovom. Hlavným účelom cirkevnej stavby je vytvorenie

dobrých podmienok pre výchovu a rast božích detí k zodpovednosti a dospelosti učeníkov Ježiša Krista, i dôstojných podmienok na zhromažďovanie sa k bohoslužbám.

Bol zhodnotený stav i potenciál zborového domu na Kováčskej 31. Zrealizovali sa opatrenia pre zvýšenie energetickej úspornosti a pripravil sa projekt pre rekonštrukciu tepelného kúrenia a plynovej kotelne. Ekonomická náročnosť tejto investície (cca 400 tis. SKK) vyžaduje, aby bol založený fond na rekonštrukciu do jari naplnený individuálnymi príspevkami členov zboru, nakoľko CB rozdelila právnu subjektivitu jednotlivým zborom bez ekonomickej spoluúčasti centra na investíciách zborov. Do akej miery bude tento model úspešný, ľahko odhadovať, nakoľko reťazová výstavba zborových domov CB zo 70-80tych rokov zostane len nostalgickou spomienkou. Dovolím si citovať slová istého kazateľa z Humenného, ktorý stojí pred otázkou, z čoho začať výstavbu novej modlitebne pre zbor AC zrovnatelnej veľkosti s nami:

„Najprv vám bratia oznamujem dobrú správu: peniaze na novú modlitebňu sú. Tá druhá správa je zlá: sú ale vo vašich peňaženkách!“

Úloha rekonštrukcie kúrenia je vhodnou prehliadkou, či skúškou našej spôsobilosti a povie o nás viac, ako akákoľvek preventívna duchovná prehliadka a testy našej kresťanskej vernosti a zrelosti.

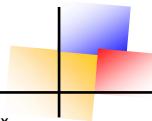
K naplneniu našej vízie výstavby nového zborového domu na Bardejovskej ulici je treba poznamenať, že spoločný osud s nami v susedstve asi bude zdieľať Zbor reformovanej cirkvi, ak sa nám podarí prelomiť blokádu reštituenta pozemku dopravného ihriska, ktorým je Dominikánsky konvent s centrálou v Bratislave a uzavrieť a mestom kúpnopredajnú zmluvu na pozemok. Utopicáká vziať? Snáď – ale aj o tom by mala byť naša viera a cielené modlitebné úsilie.

Vaši K. & M. Motýľovci

Pod najvyššou horou

Dlhé cesty prinášajú so sebou celý rad výhod. Naskytne sa Vám príležitosť bez zastavenia čítať dlho, hoci aj celú noc či deň. Snáď po prvý raz na jeden dúšok vstrebávam evanjelium Matúša a Marka. Všetko známe texty, no zatiaľ čítané či počuté v krátkych fragmentoch. Túto jeseň uprostred nebotyčných hôr Tibetu z evanjelia podľa Matúša vyčnievala Kázeň na hore a v Markovom evanjeliu do popredia vystupoval celý rad uzdravení /práve táto kniha ich zaznamenáva najviac/. A taktiež podobenstvá ani rýdzo katolícke, protestantské, ani kalvínske či pravoslávne. Namierené proti ľudskej prirodzenosti, pohodliu a rokmi vydláždenej tradícií. Akoby unikali teológii dotvorennej ľuďmi, ponúkajúcej bezbolestné skratky. /Ak niekto usúdi, že cesta do kráľovstva nebeského je prechádzkou po ružovej záhrade nech si len spomenie na epizódu s bohatým mládencom/. V Tibete by sa cesta do nebeského kráľovstva dala pripodobiť k výstupu na vysokú horu s najvyšším stupňom obtiažnosti. Kto na ňu môže vystúpiť? U ľudí je to nemožné ale u Boha je možné všetko.

Na dlhej púti sú najkrajšie návraty. Človek nielen bilancuje a hľadá dôvod, aby prečo z dvanásťich lokalít smel uvidieť len tri, aj to iba z patričnej diaľky.

/Pohyb po Tibete, ktorý je do 50-tych rokov 20. storočia súčasťou Číny, je prísne kontrolovaný, hlavne v pohraničných oblastiach/. Čínski organizátori, napriek písomnej zmluve potrebné povolenia nevybavili, čo sme sa dozvedali až počas cesty. Znalec čínskej mentality mi zlyhanie organizátorov našej výpravy vysvetľoval neochotou Číňanov povedať nepríjemnú správu priamo do očí.

Poučenie č. 1: Pred podobným výletom sa naučiť po čínsky čítať alebo sa spoľahluť na kvalifikovaného tlmočníka. /Náš tibetský prekladateľ po čínsky hovorí vedel, čítať už nie/. A nech je naše slovo áno áno a nie nech je nie. Takto predídeme mnohým nedozumeniam. Doma som bol už v Moskve. Aspoň, čo sa týka návratu do nášho civilizačného bloku. Miestnych pracovníkov letiska prosím o ručnú kontrolu škatúľ s filmami, namiesto prechodu cez röntgenové zariadenie. To, čo personálu na čínskych letiskách trvalo 5 minút, bol v Moskve problém. „Net, nemáme čas.“ Opakovali do úmoru dobrú hodinku, dokial sa sami neuznali, že ich zdôvodnenie neobstojí.

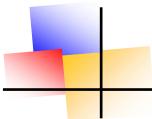
Poučenie č. 2: Čo môžeš urobiť - urob. Hľadanie výhovoriek ťa oberie o viac času a energie než samotné vykonanie práce. Napriek tomu, že žiadnu z ciest som neprípravoval tak dôsledne a dlho ako túto, tentoraz sa dalo hovoriť o menej vydarenom podujatí, nebyť duchovnej skúsenosti, natoľko výnimconej, že sa vymyká vtesnaniu do ľudskej reči. Skúsenosti, rozdeľujúcej môj život na všetko pred ňou a po nej. Bohu je možné všetko. I naše prehry premeniť na víťazstvo.

Doma vo Košiciach: Za prvý deň v rodnom meste som v tvárách ľudí zhľadol viac žiaľu a beznádeje ako snáď za celý dvojmesačný pobyt v najľudnatejšej a práve nie najslobodnejšej zemi sveta. „Čím to je?“ V duchu som si pískal pesničku populárneho košického speváka. A otázku z tejto piesne si kladiem dodnes.

Daniel

Najvyššiu horu planéty Tibetania nazývajú Džomolangma

Čím to je?

V znácej piesni, ktorú spieva sólista skupiny No Name sa táto otázka znova a znova opakuje. Napríklad, čím to je, že kritik nenapíše pieseň? Možno aj my by sme sa mohli, dokonca mali, tak podobne pýtať na mnohé snáď jednoduché, ktoré nemôžeme pochopiť. Napriek tomu, že sú nám veci duchovnej oblasti tak dôkladne objasňované a oznamované, predsa akoby sa nám odpovede nedostávalo. Napriek cistej ospevovanej i oznamovanej správe o spasení, podmienkach, ktoré sú určujúce pre našu záchranu, sa predsa z našej strany výrazná odpoveď tak ľažko rodí. Čím to je, že na priamočiarosť a zretellosť zvesti Božieho Slova sa v nás odohráva skôr to, že sme akoby niečím zaskočení. Preto neodpovedáme. Či by to bola prílišná naliehavosť i nárokovateľnosť Slova na nás život? Čím to je, že nám nepomáha napríklad dobrá intelektuálna úroveň. Ba zdá sa, že ona nám je skôr prekážkou /myšlienka z nedelejnej služby br. predsedu/. Čím to je, že je tu rovnaká zvest, ta istá viera a predsa nie rovnaké frekvenčné pásmo. Možná odpoved', či snáď nejaká vyššia harmonická, ktorá toto spôsobuje? Čím to je, že my rodičia nevieme, alebo nechceme, vytvárať pre naše deti viditeľnú radosť zo spaenia, ktorá by bola vnímateľná, a ktorá by zaujala ich pozornosť a potom to ďalšie? Čím to je, že nepocitujeme patričnú mieru zodpovednosti za všetko tu doma, ale skôr sa prispôsobujeme trendom a formám, ktoré vidíme inde? Čím to je, že nás nevzrušuje prežitá a životom osvedčená pevnosť viery otcov, teda vlastná história? Čím to je, že hoci v piesni vyvýsujeme tú starú vieri, ktorá stačila, a že postačí aj nám, už v praxi je to inak?

V spomínamej piesni od No Name sa odpoved' nenachádza. Ale keby sa tak stalo, tu a dnes medzi nami, že na otázku čím to je, sme odpovede nachádzali

L. Straka

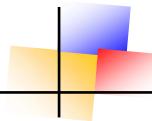
Zo sveta

Rick Warren: Nadšenie a kontroverzia

Koncepty rastu zborov podľa vzoru kazaťela a autora bestsellerov Ricka Warrena v Spojených štátach rozdeľujú zby. Informoval o tom v septembri denník Wall Street journal.

Podľa týchto novín vznikol "priemysel" pre zborový rast. Zby sú vedené k tomu, aby príťahovali nekresťanov modernou podobou bohoslužieb, seminárm a kázňami o životných problémoch. Avšak evanjelikáli v USA sú nejednotní v hodnotení týchto metód. Niektorí kritici považujú výskum trhu za celkom neadekvátnu metódu pre cirkev, iní sa obávajú minimalistického zvestovania, ktoré sa obmedzuje na riešenie všedných problémov. Jednou z najprominentnejších kritičiek Ricka Warrena je právnička Harriet Miers, ktorá bola prezidentom Bushom navrhnutá do funkcie sudkyne Najvyššieho súdu USA. Jej zbor, Valley Christian Church v Dallasе sa rozštiepil, po tom čo sa začali uplatňovať Warrenove

---

koncepty. Jedným z cieľov napríklad bolo, aby 19 % členov boli mladí ľudia od 20 do 30 rokov. Pastor odštiepeného zboru Ron Key povedal, že on verí, že Ježiš zomrel za všetkých ľudí, a nie iba za „cieľovú skupinu“. Podľa uvedených novín Rick Warren pripúšťa, že niektoré zby, ktoré tento koncept praktikujú, sa rozštiepia. To je však podľa neho v povahe veci: „Nie je nijaký rast bezo zmien a nijaké zmeny bez strát a straty bez bolesti“.

BRÁNA 2006/10

Ak nebude Hospodin stavať dom...

Evanjelická cirkev v Nemecku (NKD) sa pre ubúdajúci počet členov borí s finančnými problémami. Preto požiadala renomovanú poradenskú firmu McKinsey o vypracovanie štúdie, ktorá by pomohla optimalizovať a stabilizovať finančnú situáciu. Katolícky teológ Paul Zulehner na septembrovom teologickom kongrese cirkvi v Lipsku však zhromaždeným evanjelikom vo svojej prednáške zdôraznil, že rast cirkvi závisí predovšetkým na Božom pôsobení, nie na ľudských reformách. „Ak nebude Hospodin stavať dom, märne sanuje McKinsey,“ pripomenal katolík evanjelickým teológom známu pravdu z Písma.

BRÁNA 2006/11

Vybrala ses. Z. Havrilová

Blahoslavení?

Prišiel si v ponížení, aby si nám dal kráľovstvo nebeské.

Prišiel si žalostiaci, aby si nás potešíl.

Prišiel si krotký, aby si nám dal do dedičstva zem.

Prišiel si spravodlivý, aby si nás nasýtil.

Prišiel si milosrdný, aby sme dosiahli milosrdenstvo.

Prišiel si čistý srdcom, aby sme uvideli Boha.

Prišiel si ako pokoj, aby sme sa mohli volať Božími synmi.

Prišiel si prenasledovaný pre spravodlivosť, aby nám patrilo kráľovstvo nebeské.

Stojím v úžase...

Kto sme my, ľudia?

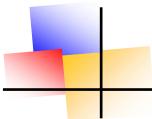
Zrnká prachu zeme v nekonečnom vesmíre...

A Ty, Večný, prišiel si kvôli nám!?

Pomôž nám to priať srdcom,
že blahoslavení sme len v Tebe!

Na text Mt. 5,3-10 parafrázovala B. Halžová

Advent v nás

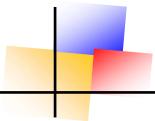
Kazatel' 12,1: „Pamäтай na svojho Stvoriteľa vo dňoch svojej mladosti, kým neprídu dni zlého a nepriblížia sa roky, o ktorých povieš: Nemám v nich záľuby.“

Obdobie adventu, očakávania, sa spája najčastejšie s dobou predvianočnou. Začínajúci kresťanský rok je pripomienkou o najcennejšom obdarovaní ľudského pokolenia, príchodom Božieho syna a zjavením Božieho zamilovania v jeho pozemskej púti a najvyššej obete za naša hriechy, pre všetkých, ktorí uveria v Božiu milosť skrže Pána Ježiša Krista. Adventom je aj celý vek, ktorý bude ohraničený druhým príchodom nášho Pána.

Vo vymedzení tohto obdobia a v pominuteľnosti krehkého daru života každého človeka sa odohráva na pozadí okolností, jedinečný a nezameniteľný príbeh nášho života. Či si to uvedomujeme, alebo len pasívne prijíname každodenný svet, už zrodom sa blížime, ako všetko živé, aj neživé k svojej premene a zániku. Je to tiež forma adventu, očakávania. Relatívny pojem času je badateľný aj v rozdielnosti ponímania jeho trvania u mladých a u starších. Pokial' sa mladí a deti nevedia sebe vlastnou dychtivostou dočkať ďalšieho dňa a udalostí, starí väčšinou povzdychnú, ako ten čas rýchlo letí. Detstvo sa väčšinou pominie ako sen a je len dobré, keď je poznačené správnym vedením rodičov pre prípravu na samostatný život, ktorý je už časom plnej zodpovednosti a zaraďenia sa v spoločnosti. Rodičia do určitého času môžu chrániť, ale skôr viesť správnym smerom svojich potomkov a vystríhať ich pred nebezpečenstvami, ktoré rôznou a čoraz rafinovanejšou podobou útočia na každého človeka.

Na pozadí snahy o formovanie človeka sa začína aj zápas o jeho duchovnú podobu, pokial' rodičia majú vieru v Pána Ježiša Krista, čo je neoceniteľný šťastím pre ich deti. Ale nič sa nedeje automaticky. Niektoré si nájdú cestu k Bohu, ale iné nie. Tak je to aj s ostatnými, ktorí nemali to šťastie, že od mala boli vedení k Božiemu slovu. Ak počujú a otvoria zvnútra pomySELNE zamknuté srdce pre Pána Ježiša Krista, dostane sa im milosti, nevysvetliteľnej slobody, upokojenia a zbavia sa strachu z očakávania, vnútorného adventu a konca, ktorý je nevyhnutný pre každého na tejto zemi.

Relatívnosť dĺžky našej pozemskej púte je veľmi individuálna. Nepriateľ Boha a tohto sveta často zahľtí svoje obete všetkým možným tak dokonale, aby nemali čas myslieť, riešiť a konať pre najdôležitejšiu vec a zmysel svojej existencie, ohľadom svojej večnosti. Koľko sa človek napachtí, narobi, nasnaží, len aby zabezpečil svoj každodenný chlieb a strechu nad hlavou pre seba a svoju rodinu. Koľko dômyslu, zručnosti a obete vie podstúpiť, aby ani v najbližšom čase o nič z nadobudnutého neprišiel. Je to zodpovedné konanie. Ale na pozadí vonkajšej formy človeka sa ukrýva najdôležitejšia otázka jeho vzťahu k Stvoriteľovi, ktorý je

---

zvrchovaným pánom života a smrti.

Od vyhnania z Raja a prvého hriechu sa každý človek svojou formou búri a pochybuje o základoch svojej podstaty a svojho adventu od začiatku po koniec zemskej púte. Každý s tým máme svoju skúsenosť a vie o nej len nás Nebeský Otec. Otázka zápasu, pokánia a odpustenia je korunovaná obrátením a životom vo viere a obdobím pokojného a radostného adventu našich pozemských dní. Myslime na to, že nám možno nebude dopriate ani okamihu pravdy, ako lotrovi ukrižovanému spolu s P. J. Kristom, ktorí v poslednej chvíli života dostał milosť skrze svoju vieri? Stihнемe urovnáť, čo sa niekde pokazilo? Stihнемe po sebe upratať porozhadzované a pokazené náradie, či vzťahy? Stihнемe vypráť domáce špinavé prádlo? S pribúdajúcim vekom ubúdajú sily fyzické a myslenie sa oslabuje. Nie každému je dopriata sviežosť ducha do staroby. Pribúda akýchsi životných rituálov a zvykov, ktoré sa len veľmi ľažko dajú poopraviť.

O starých ľuďoch sa hovorieva, že sú ako deti, ale ešte vypuklejšie sa prejavujú ich povahové rysy, lebo ubúda schopnosti sebakkontrolu. Obrátený človek ale ani v nemoci, či postihnutí nenesie známky obavy z odchodu zo sveta. Býva vyravnany, pokojný a ked' už zlyháva komunikácia s okolím, jeho vnútorný zrak silnie. Vnímanie telesnej bolesti má u každého iný prah, ale je to neraz zahanbujúce svedectvo pokory a cesty viery aj pre okolie, že ich blízky popri telesnom utrpení dakuje svojmu Spasiteľovi za všetko.

Možno ste neboli svedkami uhasínania blízkeho človeka, jeho stonov, nemocí, neschopnosti udržať telesné potreby a postupného vyradovania z denného života. Možno vás skôr zaskočila nečakanosť náhleho odchodu blízkeho, alebo známeho človeka. Dráma, nazývaná život a jeho záverečné dejstvo. Od zrodu po záver jedinečného a neopakovateľného adventu, kde ani vlasy na našej hlave nevypadnú bez Jeho vôle. Ak máte chuť a vôľu dovidieť na túto métu a skúsiť predstaviť si nepredstaviteľné, bude pre vás vás jedený, neopakovateľný, Bohom darovaný život preniknutý bázňou a pokorou k nášmu Spasiteľovi. Budete slobod-

ní, predchnutí dôverou v Božie vedenie, istotou, že Váš advent má jedinečný zmysel vo večnosti, ktorá je neporovnatelná s krátkosťou našej pozemskej púte.

Danica Klincková

Kamila Motýľová: Noc nádeje

Noc nádeje – velebná a tichá.
Noc pokoja, čo zastavuje dych.
Na slame leží nevinný a vzácný
dar Božej lásky – Jeho syn.

Stvorenstvo odpočíva v spánku,
na nebi jasný hviezdny prach.
Nad ríšou ticha bdie len Otec –
- nad zemou, hore v nebesiach.

Akým však spánkom odpočíva
kamenné srdce človeka,
čo vyhnal z domu Božie dieťa
a Jeho tiež sa odrieka?

Dospeje dieťa. On povolá ho.
Seba dá spoznáť Synovi.
Obdarí mocou, silou Slova –
- ved' o Otcovi hovorí.

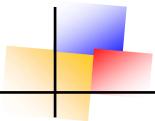
Krvavé stopy diela spásy
tam na Golgotu povedú.
Verný Syn z vôle svojho Otca
sám seba vydá v obetu.

Potom sa vráti – víťaz slávny,
V nebeskom rúchu Otca Syn.
Prinesie nádej, vieru lásky
pokorným, biednym, bezbranným.

Noc slávy – majestátна, zvláštна.
Len dávajúci Otec bdie.
Má v moci hviezdy, zem aj slnko –
- na nebi je znak nádeje.

Začína úsvit, hviezda žiari.
Boh dáva Syna – Človeka.
Či otvorí sa srdce láske?
Splní sa túžba odveká?

Malý slovníček

Pôst

Na podporu modlitieb boli už v starozákonnej dobe vyhlásované pôsty v dobách pohrôm a nešťastí. Mojžiš sa pred prijatím Desatora na 40 dní a nocí zrieckol chleba a vody. Kráľ Dávid, v čase svojho pokánia a prosby o záchrannu svojho syna si ukladá pôst. V Božích nariadeniach sa o pôste priamo nedochítame, ale blíži sa k nim výrok „poničovať budete svoje duše, alebo trápiť svoje duše“ (III.Moj.16,29,Iz 58,3,Ž 35,13, Ž 69,11). Proroci neprestávali klásť dôraz na vnútor-nú premenu človeka počas odriekania, lebo pôst sa dostával čoraz častejšie do pozície spovrchnenia a súčasti kultu.

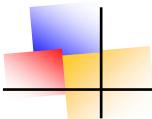
V N. Zákone sa dočítame o 40 dennom odriekaní P. Ježiša Krista. Na rozdiel od Mojžiša, ktorý sa postil pred prijatím Božieho zjavenia, P. J. Kristus sa postí až po prijatí zjavenia o mesiášskej moci. Ani jeho odporcovia mu nikdy nevytýkali nedodržiavanie nariadení o pôste, takže asi to nebola zásadová otázka. P. J. Kris-tus dáva pôstu nový zmysel. Je to nie záslužný skutok, ktorým by sa mal človek pýsiť, ale je to znamenie návratu k Bohu, pokánie, ktoré sa odohráva v skrytosti. Je to záležitosť čisto osobná a v podstate radostná. Podľa Ježišovho názoru nie je dobré vytýkať jeho učeníkom, že sa neriadili príkladom Jána Krstiteľa a nerozmno-žovali počet pôstnych dní. Mesiašska doba je dobou radosti a nie smútka. Avšak v čase po odchode nastane smútok a doba pôstu, ale ani potom nebude záslužným činom (Mar.2,21), ale výrazom pripravenosti na nový príchod.

Starokresťanská cirkev (Skutky 27,9) užívala pôstu pri duchovnom sústre-dení. V Epištolách Sv. Pavla chýba zmienka o pôstoch a teda sa javí, že nehral dôležitú úlohu. Väčší dôraz sa kladie na sebaovládanie a znášanie ľažkostí. Ani evanjelisti Marek a Matúš sa o pôste zmieňujú lev súvislosti s modlitbou (Mar.9,29,Sk.10,30). V 2. storočí sa ujal zvyk, aby sa každý kresťan postil vo výroč-ný deň pobytu P. J. Krista v hrobe. V nedeľu bol zakázaný. Až v 3.storočí ozila židovská zbožnosť v kresťanských spoločenstvách, ktorá videla v pôste obet, nie prostriedok na dosahovanie duchovného sústredenia. Do kresťanstva sa vtišli aj dualistické prvky, kedy pôst bol prostriedkom na potláčanie tela.

Danica Klincková

K problematike pôstu sa svojím príspevkom v našich Zborových listoch vyjadril v marci 2005 brat Daniel Baláž.

O modlitbe kukučkového dievčatka

Počuli ste už, milé deti, ako sa v lese ozýva kukučkino „kuku, kuku ...“? Možno aj viete, aký je kukučka zvláštny vtáčik. Obyčajne si vtáčiky postavia hniezdo a znesú doň vajíčka. Potom na nich sedia a zohrievajú ich. Keď sa vtáčatká vyliahnu, starajú sa o ne, kým nevyrastú.

Kukučka je však iná, hniezdo si nepostaví. Čaká, kým iné vtáčiky - rodičia odletia zo svojho hniezda a potom doň rýchlo znesie svoje vajíčko. Vtáčiky nevedia počítat' a tak sa starajú aj o kukučkino vajíčko a zohrievajú ho. Ale keď sa malé vtáčiky vyliahnu, tak je zle. Kukučie mlád'atko je väčšie ako ostatné vtáčiky, stále je hladné a má aj väčší zobáčik. Tak im všetku doneesenú potravu uchmatne a malé vtáčatká hladujú a sú veľ'mi slabé. Mladá kukučka je stále väčšia a silnejšia. Nakoniec ostatné malé vtáčiky z hniezda vytisne, aby sa s nimi nemusela deliť o jedlo. A vtáčiky - rodičia aj tak ledva dokážu nakŕniť veľké a pažravé kukuče mláďa.

Taká kukučková bola aj malá Danka. Všetko najlepšie chcela len pre seba. S nikým sa nechcela podeliť, na nikoho nemyslela - bola sebecká. To je naozaj škaredá vlastnosť. Iste si viete predstaviť, aká bola utrápená Dankina modlitba. Danka ju celkom vytisla zo svojho života. Vyzerala, akoby vypadla z hniezda na zem do blata - bola hnedá a smutná.

Pred Vianocami si Danka zažiadala veľa drahých darčekov. Mamka však ochorela a veľ'mi kašala. Danka sa hnevala: „Prečo chodíš, mamka, v takých škaredých a deravých topánkach? Pre ne si ochorela a nemôžeš ísť na nákup mojich darčekov!“ Mamka povedala, že keď jej chce kúpiť vyžiadane darčeky, potom už nemá dosť peňazí na teplé topánky pre seba. Vtedy sa Danka preveľ'mi zahanbila. Uvedomila si, aká je sebecká voči rodičom a ako ich trápi.

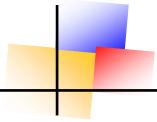
Zahanbená Danka našla svoju dobrú modlitbu. Naučila sa poprosiť Pána Ježiša o pomoc, aby mohla byť dobrá a neubližovala iným. Dankina modlitba sa veľ'mi tešila, že sa dievčatko zmenilo a o to všetko sa rado podelí s inými det'mi. Radostne odniesla túto zvest' do neba.

Čo myslíte, deti, môže byť modlitba aj fialová? O tom si povieme nabudúce, v rozprávke „Prečo ofialovelá Betkina modlitba“.

Bližia sa Vianoce. Môžete nakresliť pekný obrázok pre mamku a pre ocku. Viem, že by sa iste veľ'mi potešili takému darčeku, urobenému z lásky.

teta Kamila

POZOR VŠETKY DETI MENŠIE AJ VÄČŠIE

!!!NEDEĽA PRE DETI!!!

*Pozývame Vás na DEŇ DETÍ
v nezvyčajnom čase – teda nie 1. júna, ale
pred Vianocami 17.12. o 15,30 hod.
v besiedkovej izbičke na poschodi.*

Čo si máte priniesť:

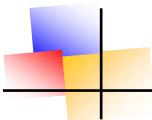
- I. seba
- II. súrodencu (kamaráta, suseda...)
- III. za hrst' dobrej nálady
- IV. zvedavosť, čo všetko nám tento deň prinesie

Hosťom bude NIEKTO, kto má rád deti! Hádajte, kto to bude?

Program:

privítanie Hosta * hra * piesne * kino * súťaž * mňam * podákovanie

TEŠÍME SA NA VÁS :-)

Organizačné informácie

Pravidelné stretnutia:

- ❖ **Nácvik chvál:** v nedele o 8.30 hod. v modlitebni (vedie J. Havrila)
- ❖ **Modlitebná chvíľa:** v nedele o 9.30 hod. v modlitebni
- ❖ **Program pre deti** je každú nedelu:
  - dorast: od 9.30 do 10.00 hod.
  - besiedka: od 10.25 do 11.00 hod.
- ❖ **Besiedka – nácvik spevu:** v nedele od 11.00 do 11.20 hod.
(program pre deti a nácvik chvál počas letných prázdnin nebudú)

Kto potrebuje službu autom, nech sa obráti na brata kazateľa.

Kazatel' je k dispozícii k pastoračným rozhovorom v každom čase.

Kontakty : kancelária zboru: 055/62 254 24; kaz. P. Halža 0907 - 927590

Služba pri ozvučení: Ján Havrila

Služba prekladu kázne: Daniel Liška

Modlitebné podnety:

- K modlitbám
- Za programy v mesiaci
- Za vizitáciu v zbore
- Za zdarné dokončenie procesu s pozemkom Bardejovská
- Za posvätenie rodín
- Za čisté vzťahy medzi mladými
- Za duchovný rast zboru
- Za misiu vo svete v a doma

Staršovstvo informuje

- V dňoch 8.-10.12. sa v našom zbere uskutoční riadna vizitácia. Uskutočnia ju br. kaz. Daniel Pastirčák a Pavol Čech. V piatok by malo byť stretnutie s členmi zboru, v sobotu s vedúcimi rôznych zborových aktivít a v nedeľu poobede členská schôdza.
- Predseda Rady CB, brat Ján Henžel, uverejnil pastiersky list k situácii v rodinách a vyzval k modlitbám a pôstu. Termíny sú 27.11., 5.12., 13.12. a 21.12. o 7:00 a 18:00. List je k dispozícii na zborovej nástenke i na webbe.
- Ses. Dagmar Danelová prostredníctvom listu adresovanom zborom CB hľadá ochotných darcov i pomocníkov, ktorí by podporili projekt celocirkevného detského tábora v lete 2007.
- Rada CB vydala nové členské lístky, na ktoré bude – v súvislosti so zákonom o ochrane osobných údajov – potrebné preregistrovať všetkých členov.
- Čahanská skupinka chce preberať program Zboru s jasným cieľom vždy v 2. a 4. nedeľu v mesiaci. Všetci, ktorí majú záujem, sú pozvaní k účasti na tomto programe.
- 3.12. by mal nás zbor navštíviť br. Kalenský, riaditeľ Awany v ČR.
- Vzdelávanie zborových pracovníkov v rámci SGA bude pokračovať i ďalší rok. Sú vítaní i ďalší záujemcovia, keďže absolvovanie predchádzajúcich kurzov nie je podmienkou pre nový.
- Rada CB odsúhlasila, že od 1.1.2007 vznikne samostatný zbor CB vo Vranove nad Topľou. Bolo schválené aj konanie Konferencie seniorov v roku 2007.
- Stav splátkového konta „pôžičky“ vo výške 15000 Sk je k dnešnému dňu 1800 Sk, na účely novej klubovne.
- K dnešnému dňu sa na kúrenie vyzbieralo 70 000 Sk.

Zborové listy vydáva Zbor Cirkvi bratskej, Kováčska 31, Košice.

Len pre vnútornú potrebu.

Uzávierka nasledujúceho čísla je v pondelok 18.12. 2006 - schránka na chodbe.

Vopred d'akujeme za príspevky.

Redakcia: br. kaz. Halža, D. Klincková, M. Motýľ, L. Straka, I. Žežula, B. Halžová.

Detská stránka: B. Havrilová, jazyková úprava: M. Bielik

Grafická úprava: J. Kutlíková

Web: <http://www.cb.sk>

Program na mesiac december

1.	Pi	17.00 Dorast
3.	Ne	9.30 Modlitby /M. Havrla/; 10.00 Bohoslužba /kaz. P. Halža/ Pamiatka na ukrižovanie a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista 15.30 Seminár o spolupráci v rodine br. k. Kalenský s manželkou
4.	Po	18.00 Stretnutie sestier
5.	Ut	7.00 a 18.00 Modlitby v z bore
6.	St	15.00 Klub /M. Baranová/
7.	Št	18.00 Biblická hodina /kaz. P. Halža/
8.	Pi	Vizitácia zboru br. k. D. Pastirčák a br. k. P. Čech 15.00 Náboženstvo; 17.00 Dorast
9.	So	Vizitácia zboru br. k. D. Pastirčák a br. k. P. Čech
10.	Ne	9.30 Modlitby /Vizitátor/ 10.00 Bohoslužba /Vizitátor/; Členská schôdza po skončení zhromaždenia; 16.00 Mládež
12.	Ut.	
13.	St	7.00 a 18.00 Modlitby v z bore; 15.00 Klub /M. Baranová/; 18.00 Mládež
14.	Št	18.00 Biblická hodina /kaz. P. Halža/
15.	Pi	17.00 Dorast
17.	Ne	9.30 Modlitby /F. Kaleja/; 10.00 Bohoslužba Stretnutie po skupinách
19.	Ut	
20.	St	15.00 Klub /M. Baranová/;
21.	Št	7.00 a 18.00 Modlitby v z bore
22.	Pi	15.00 Náboženstvo; 18.00 Darčeková mládež
24.	Ne	9.30 Modlitby /R. Biben/ 10.00 /Program deti k Vianociam /
25.	Po	9.30Modlitby /Ľ. Straka/ 10.00 Vianočne zhromaždenie zboru
28.	Št	18.00 Biblická hodina /kaz. P. Halža/
31.	Ne	9.30 Modlitby /M. Bielik/ 10.00Stretnutie zboru na záver roka
1.1	Po	10.00 Novoročné stretnutie zboru

Zmena programu vyhradená.